

דוח שבועי בנושא הגנה על אזרחים

27-21 בינואר 2009

התפתחויות אחרונות מאז ה-27 בינואר

ב-28 בינואר הרסה הרשות המקומית, מלווה ביחידת משמר הגבול, בית מגורים בן שתי קומות בשכונת בית חנינא בירושלים המזרחית. 45 בני אדם, כולל 21 ילדים ושני קשישים, נותרו ללא קורת גג. אלה הריסות הבתים הראשונות בירושלים המזרחית בשנת 2009.

רצועת עזה: ב-29 בינואר נפצעו בחאן יונס, בתקיפת חיל האוויר הישראלי, שבעה אזרחים, כולל שני ילדים ופעיל חמאס אחד.

על פי דיווחים בתקשורת הישראלית, בתאריכים 28 – 29 בינואר שוגרו שתי רקטות גראד משטח הרצועה לעבר העיר שדרות; לא דווח על נפגעים או על נזקים.

השפעת הלחימה על אזרחים

הפסקת האש שיושמה באורח חד-צדדי על ידי ישראל, חמאס וסיעות פלסטיניות נוספות בינואר ב-18 נשמרת באופן חלקי. בתקופת הדיווח תיעד OCHA הרג של שני אזרחים פלסטינים בידי כוחות ישראליים. בנוסף, שני ילדים מעזה נהרגו מהתפוצצות נפל תחמושת וילד שלישי מת משאיפת עשן – אשר ביחס אליו העלתה טענה כי מדובר באדי זרחן לבן. באירוע אחר ב-27 בינואר נהרג חייל ישראלי ושלושה חיילים נוספים נפצעו בהתפוצצות מטען בגבול ישראל רצועת עזה. מאוחר יותר הפציצו מטוסים ישראליים מנהרות העוברות בין עזה למצרים. חקלאי פלסטיני נהרג בהתנגשויות מזוינות בין פלסטינים לכוחות הישראליים.

ב-27 בינואר פרסם אמנסטי אינטרנשיונל דוח הטוען כי במהלך 22 ימי המבצע הצבאי בעזה, שהחל ב-27 בדצמבר 2008, עשתה ישראל שימוש בפצצות מצרר מסוג "פלאשט" (FLECHETTES) באזורים מיושבים בצפיפות. ה-'פלאשט' הנו חץ מתכת באורך של ארבעה ס"מ כל אחד, שארבעה סנפירים בזנבו. כל פצצת מצרר מסוג פלאשט מכילה בין 5,000 ל 8,000 חיצים מעין אלה. כאשר הפצצה מתפוצצת באוויר מתפזרים חיצו הפלאשט על שטח נרחב - כ-100 מטרים אורכו וכ-300 מטרים רוחבו.

הפסקת האש הוכרזה לאחר 22 ימים של הפצצות ופעילות צבאית ישראלית ברצועת עזה, אשר הותירו, על פי דיווחי משרד הבריאות של עזה, 1,366 פלסטינים הרוגים ו-5,380 פצועים. על פי דיווחי מגן דוד אדום נהרגו מירי טילים ואש מרגמות שלושה אזרחים ישראלים ו-182 נפצעו, בתקופה שבין ה-27 בדצמבר ל-18 בינואר. על פי משרד החוץ הישראלי, נהרגו במהלך המבצע הצבאי 10 חיילים ישראליים ו-336 נפצעו. (OCHA איננו כולל בדיווח הנפגעים את נפגעי ההלם והחרדה הפלסטיניים והישראליים).

אלפים מתושבי עזה עדיין חסרי קורת גג

עשרות אלפים מתושבי רצועת עזה נותרו ללא קורת גג, מרביתם שוהים אצל קרובים או משפחות מארחות. בסקר טלפוני שנערך ע"י חברת היעוץ (Near East Consultants) NEC בקרב 605 תושבים, מיד לאחר הכרזת הפסקת האש, נמצא כי לפי ההערכות כ-37% מתושבי רצועת עזה המהווים יותר מ-500,000 בני אדם, נעקרו מבתיהם במועד כלשהו במהלך הלחימה.

בשיאה של הלחימה מספר העקורים הגיע ל-90,000, מתוכם כ-50,000 ילדים. (מקור: מרכז אל-מיזאן לזכויות אדם).

מצב בתי החולים בעזה

למרות שבבתי החולים בעזה עדיין מאושפזים מספר רב של פצועים ביחידות לטיפול נמרץ, מצבם של בתי החולים השתפר וחודשו השירותים לחולים מן השורה, כולל ניתוחים אלקטיביים. אספקת החשמל לבתי החולים עדיין אינה סדירה ובתי החולים נעזרים בגנרטורים לשם גיבוי. בין ה-1-25 בינואר נכנסו לרצועת עזה 93.5 משאיות עמוסות ציוד רפואי. לדברי ארגון הבריאות העולמי (WHO) לעת עתה די באספקה זאת כדי לענות על מרבית הצרכים השוטפים. חודשה גם תוכנית החיסונים.

במשך השבוע נפתח מעבר ארז לסירוגין על מנת לאפשר מעבר של שמונה חולים ושמונה מלווים לבתי החולים בגדה המערבית (כולל ירושלים המזרחית). משרד הבריאות הפלסטיני ברמאללה הפסיק לתת אישורי הפנייה לפציינטים מעזה לבתיה"ח בישראל, כפי שנהג בעבר.

על פי אירגון הבריאות העולמי (WHO) מאז התחלת הלחימה (בין 27 בדצמבר ל-22 בינואר) עברו 602 פציינטים את הגבול למצרים, דרך רפיח, לקבלת טיפול רפואי.

חשמל, דלק מים ותברואה

חל שיפור מה במצב המים והתברואה בעזה, אשר התדרדרו מאוד במהלך ההתקפה הישראלית. לפחות 70% מרשת המים חזרה לפעולה תקינה, אם כי יש אזורים אשר עדיין אין בהם מים זורמים בגלל נזקים מקומיים.

אוכלוסיית רצועת עזה מקבלת 84% מכלל תצרוכת החשמל שלה (MW 202), אם כי ברוב הרצועה אספקת החשמל עדיין אינה סדירה. הפסקות חשמל מתוכננות מתרחשות פעמיים בשבוע בנפת עזה ובצפון הרצועה. רפיח וחאן יונס סובלות מהפסקות חשמל בלתי מתוכננות, עקב ביצוע תיקונים בקווי החשמל. במקומות אחרים, כולל ג'באליה, זייתון וסודאניה, עדיין אין אספקת חשמל בגלל נזקים לרשתות המקומיות. גם אספקת המים באזורים אלה נפגעת בשל כך.

ב-25 בינואר הגדילה תחנת הכוח של עזה את הפקת החשמל ל-MW60. מאז הפסקת האש קיבלה תחנת הכוח מדי יום כ-243,000 ליטרים של דלק. תחנת הכוח זקוקה ל-450,000 ליטרים ליום כדי להפיק את מלוא ההספק - MW 80.

מאז הפסקת האש התירה ישראל הכנסת 720 טונות של גז לבישול, כ-80 טונות ליום, הרבה פחות מהתצרוכת המוערכת ב-300 טונות גז ליום.

הארגונים הלא ממשלתיים (NGO) עדיין נתקלים בקשיי כניסה לרצועת עזה

במהלך התקופה המדווחת מתקשים עדיין עובדי הארגונים הלא ממשלתיים השונים להיכנס לרצועת עזה לצורך פעילותם ההומניטרית. צוותים הומניטריים מורשים להיכנס לעזה רק לאחר מתן אישור מהרשויות בישראל. במהלך התקופה ארגונים רבים לא קיבלו מענה לפנייתיהם מהרשויות בישראל, ואחרים נדרשו לספק מידע נוסף באשר למנדט שלהם, פעילותם, מקורות המימון שלהם וכיו"ב. מאחדים נמנעה הכניסה כליל. הבעיה המרכזית היא חוסר העקביות בתהליך: אחדים מחברי הצוותים דיווחו כי הותר להם להיכנס, אך בהגיעם למחסום ארז נאסרה כניסתם. במקרים אחרים קיבלו הצוותים מהרשויות הישראליות אינפורמציה סותרת באשר להנחיות שיש למלא לפני שתותר כניסתם לרצועת עזה.

נכון ל-28 בינואר עובדים 30 בני אדם מארצות שונות במסגרת הארגונים הבלתי ממשלתיים בעזה, והוגשה בקשה לאפשר כניסה ל-140 אנשי צוות נוספים. העדר יכולתם של ה-NGO להכניס את צוותיהם ההומניטריים לרצועת עזה, בנוסף לפרוצדורות הבלתי עקביות והבלתי צפויות של קבלת אישור, פוגעות ביכולת הארגונים הוולונטריים לתכנן באופן יעיל את פעילותם ומפריעות לטיפול במשבר ההומניטרי המתחולל בעקבות 18 חודשי הסגר והמבצע הצבאי הישראלי.

המעברים לעזה

2 המשרד לתאום הומניטרי של האו"ם – OCHA

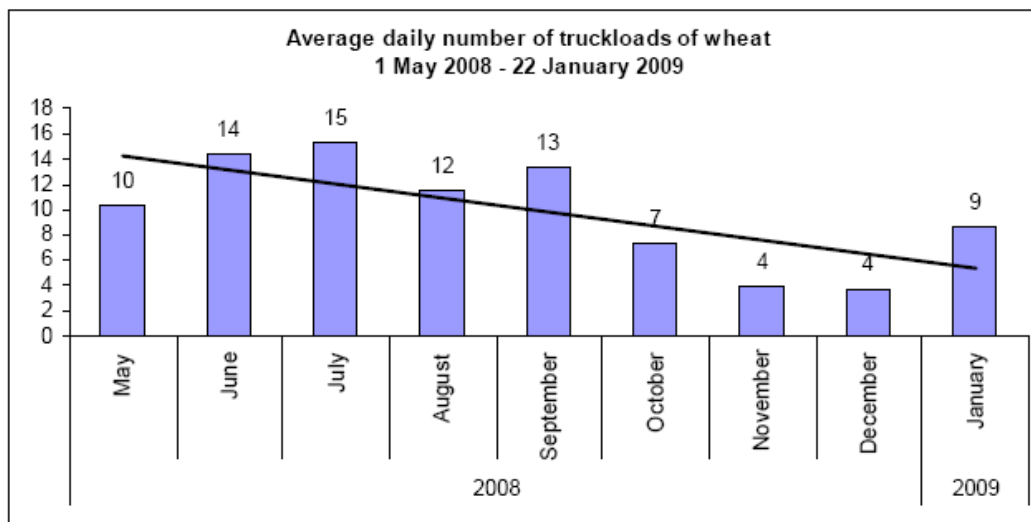
ת.ד. 38172 ירושלים, טל: 02 – 582 5853 /9962 ochaopt@un.org www.ochaopt.org

לאורך התקופה המדווחת נמשכה כניסתן של משאיות מטען (משאית עם נגרר אחד) רבות לרצועת עזה. בין ה-25 בינואר נכנסו 604 משאיות מטען דרך מעבר כרם שלום, ו-329 מטעני תבואות (בעיקר חיטה) עברו דרך שרול המסוע בקרני.

מספר המטענים (משאית+ניגרר אחד) שנכנסו דרך המעברים בין ה-25 בינואר, ותכולתן

המעבר	סוג הסחורה	מספר מטענים
מעבר קרני	מזון לבעלי חיים	121
	מוצרי מזון לבני אדם	208
סה"כ בקרני		329
מעבר כרם שלום	מצרכי מזון לבני אדם	483
	מוצרי היגיינה וניקוי	11
	רכיבים לאלקטרוניקה ולתעשייה	1
	אספקה רפואית	43.5
	מוצרים מתכלים שלא למאכל	64
סה"כ מטענים בכרם שלום		603
סה"כ:		932.5

למרות העלייה במספר מטעני המזון שניכנסו לעזה, עלו גם מחירי המזון. המחסור במזומנים והרס השדות החקלאיים תורמים לקשייהם של תושבי עזה להשיג מזון. כל 10 מרכזי חלוקת המזון של אונר"א מחלקים מדי יום מנות מזון לכ-25,000 בני אדם. במהלך התקופה המדווחת חילקה תוכנית המזון העולמית (WFP) בעזה ובצפון הרצועה כ-95 טונות של מזון לכ-6,000 נזקקים. ב-26 בינואר פתחה WFP במפעל הזנה בבתי הספר, הכוללת חלוקת חלב, ביסקוויטים עתירי אנרגיה ושימורי בשר לתלמידים.

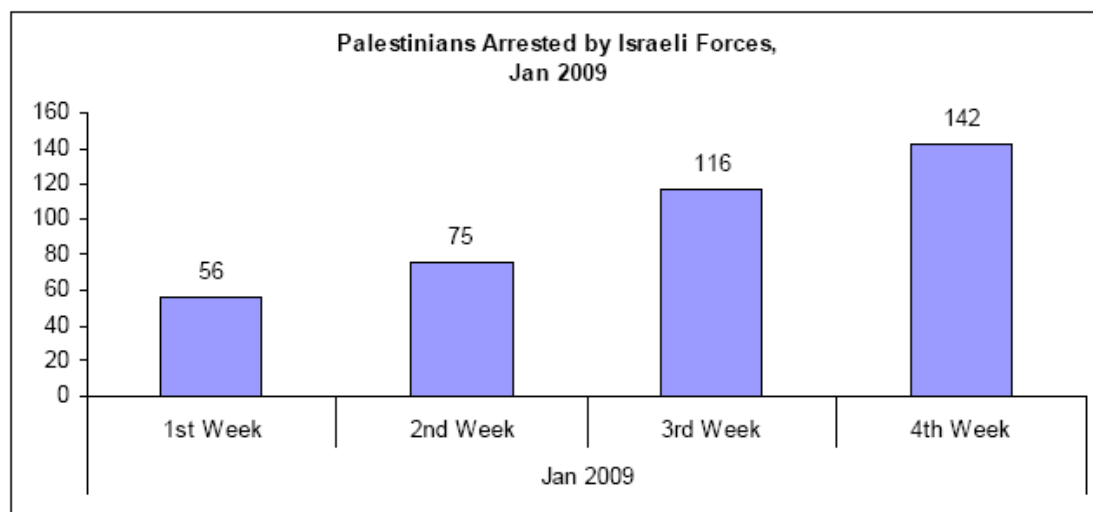
הגדה המערבית

באחדים מכפרי הגדה המערבית – נעלין, בלעין (נפת רמאללה), ג'איוס (נפת קלקיליה) ומעסרה (נפת בית לחם) - נמשכו המחאות נגד הגדר ונגד ההתקפה על עזה. כמה מההפגנות הפכו להתנגשויות אלימות בין המפגינים שיידו אבנים לבין כוחות הביטחון הישראליים שהגיבו בירי של אש חיה, כדורי מתכת מצופי גומי, גז מדמיע ואלימות פיזית. כתוצאה מכך נפגעו 24 פלסטינים (מתוכם שמונה ילדים), ישראלי אחד ושני פעילים מחו"ל. בנוסף, נפגעו השבוע שלושה פלסטינים שיידו אבנים לעבר מחסום של כוחות הצבא הישראלי.

מספרם הכולל של הפלסטינים שנעצרו השבוע ע"י כוחות הביטחון הישראליים ממשיך לעלות ומגיע ל-142 כחלק ממגמת העלייה במספר המעצרים לאורך ארבעה שבועות.

ב-25 בינואר ערכו כוחות הצבא הישראלי, זה השבוע השני ברציפות, סריקות ובצעו מעצרים בחוסאן (נפת בית לחם). כוחות הצבא נכנסו לכפר בחצות והטילו עוצר למשך 19 שעות. 15 נערים פלסטינים נעצרו. כוחות הצבא הפכו שבעה בתים לעמדות תצפית צבאיות וערכו חיפוש בשני מסגדים. לפני כן, ב-21 בינואר עצרו הרשויות הישראליות את המשך בנייתם של שני בתים בכפר.

ב-24-22 בינואר הוטל סגר כללי על הגדה המערבית. לא הותר לפלסטינים להיכנס לירושלים המזרחית לתפילת יום ששי, פרט לגברים בני 45 ומעלה המחזיקים באישור מיוחד.

גישה וסגרים בגדה המערבית

ב-22 בינואר חידשו כוחות הצבא הישראליים בצפון הגדה (בנפות ג'נין, טול כרם וסלפית) את הצווים המאפשרים הפקעת אדמות לצורך הקמת הגדר והאריכו אותם עד ל-31 בדצמבר 2011. השטח שבין הגדר לכפר הירוק הוכרז שטח סגור מאז אוקטובר 2003. על פי מחקרים שערכו אונר"א ו-OCHA עולה כי רק 20% מאלו שנהגו לעבד אדמות באזורים אלה מקבלים עכשיו אישור לכך.

בדרום הגדה המערבית, באזור מסאפר-יאטה הציבו כוחות הצבא הישראלי מחדש שישה מחסומים שהוסרו בעבר.

לקריאת הדוח בשפה האנגלית פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_2009_01_27_english.pdf